

1868—77 Karulas Vissis, seejärel Kähris, Võrus 1883—85, Lätimaal Laitsnas 1885—93 ning Aluksne khk-s Malupe's ja a-st 1894 Antslas kuni pensionile minekuni 1911. Ta toimis hiljemini kuni 1918 Tartus, pärast seda Viljandimaal Jasva mõisavalitsejana ja 1920—23 Tallinnas ap.-õigeusu sinodi teenistuses; surn. 14. II 1924 ukj. Tallinnas (maetud Võrus). — Eduka koolitöö kõrval on P. tuntud ühena kõige esimesest Eesti ühistegelast; ta agaralt eestvõttel pandi 1902 alus esimese tarbijateühistu tegevusele Eestis — Antsla Tarvitajate Ühisusele. P. oli ühistu juhatuse liige algusest kuni 1912 (esimees 1909—12) ja tegev teisiski kohalikes organisatsioonides. Ta nõuandvat ning õhutatavat laadi tegevus ühistegevuse alal ulatus ka väljapoole Antslat.

„Vaba Maa“ 1924, nr. 38; Antsla Tarvitajate Ühisuse kalender 1927, lk. 2, 50 jj.; Võru ap.-õigeusu koguduse preestrit j. m. saadud andmed. A. K-k.

\*PALDROK (end. perekonnanimi kuni 1936 Paldrock), Aleksander, arstiteadlane, on jätkanud dermatoloogia ja veneroloogia prof-na tegevust Tartu ülikoolis tänini, vabanes aga a. 1934 sõjaväe dermatoloog-konsultandi ametikohalt. — A-il 1899—1901 toimis P. Tartu Eesti Käsitöölise Abiandmise Seltsi esimehena ja valiti 1909 selle auliikmeks. Ta on E. Tervishoiu Muuseumi nõukogu esimees a-st 1929, töötanud kaasa skautluse alal ja olnud Tartu skautide maleva vanemaks. P. on a-st 1927 Pospelovimelise Dermatoloogia ja Veneroloogia Seltsi (Krasnodaris) auliige, a-st 1928 Rootsi Arstide Seltsi (Stokholmis) välismaine liige, a-st 1932 Tartu Eesti Arstide Seltsi auliige ja s. a-st Upsala ülikooli audoktor (*dr. med. h. c.*), a-st 1935 Ungari Dermatoloogia Seltsi (Budapestis) kirjavahetajaliige. Ta oli 1935. a. Budapestis peetud IX rahvusvahelise dermatoloogiakongressi aupresident ning võttis osa ms. III rahvusvahelisest leepprakongressist 1923 Strasbourg's ja leepprakongressist 1938 Kairos. Eesti Teaduste Akadeemia asutamisel a. 1938 nimetati P. selle liikmeks. Teadlasena on P. töötanud eriti gonokokkide ja leeppra uurimise alal. Ta poolt leiutatud leeppra ravimisviisi järgi ravitakse leepprahaigeid süsihappu lumega ja spetsiifiliselt mõjuvate kullapreparaatide „Solganali“ ja „Lopioniga“. Ühtlasi on P. avaldanud suure hulga teaduslikke

töid, eeskätt leeppra kohta, perioodilisis väljaandeks nagu: „St. Petersburger medizinische Wochenschrift“, „Sitzungsberichte der Naturforscher-Gesellschaft bei der Universität Dorpat“, „Dermatologisches Centralblatt“, „Archiv für Dermatologie und Syphilis“, „Archiv für Schiffs- und Tropenhygiene“, „Eesti Arst“ j. m. Ta kokkuvõtlikest käsitlustest leeppra kohta mainitagu: „Die Lepra ist heilbar“ („Dermatologische Wochenschrift“, kd. 82, 1926), „Meine spezifische Leprabehandlungsmethode“ (*ibid.*, kd. 92, 1931) ja „On the Chemistry of the Leprosy Organism“ („The American Journal of Tropical Medicine“, kd. 7, nr. 6, 1929). P-i toimetusel on ilmunud teosed „Edu, tervis, ilu“ 9 vihus (Tall., 1932—33) ja „Loomulik ravimise õpetus“ 13 vihus (Tartu, 1931—34; koos A. Audova, M. Kase ja R. Tammega). P. on E. Vabadusristi kavaler ja omab hulga aumärke.

Eesti Vabadusristi Kavalerid (1935), isikl. j. m. saadud andmed.

H. K.; T.

PALUSALU (end. perekonnanimi kuni 1935 Trossmann), Kristjan, sportlane, sünd. 26. II 1908 vkj. Läänemaal Saulepi v. põllumehe pojana, lõpetas Kastna algkooli 1922. A-st 1933 on P. olnud Tallinnas Keskvangla teenistuses. Ta kuulub a-st 1929 Tallinnas V. S. „Spordi“ liikmeskonda. — P. alustas sportimist 1929 sõjaväes ja esines s. a. esmakordselt maadlusvõistlusil. Hiljemini on ta võtnud korduvalt eduga osa võistlustest ka välismaal — Rootsis, Saksamaal, Ungaris, Lätis ja Soomes. A-l 1935 Tallinnas eestlaste, soomlaste ja ungarlaste osavõtul korraldatud nn. Turaani turniiril saavutas ta raskekaalus kreeka-rooma maadluses esikoha. Eriti edukas oli P. 1936 Berliini olümpiaadil, kus ta võitis nii kreeka-rooma kui ka vabamaadluses maailmameistri tiitli, omandades 2 kuldmedalit. Olümpiaadil ühes-samas kaalus mõlema maadlusviisi alal esikoha võitmine on maailma spordiajaloos ainulaadseks sündmuseks. Selle saavutise eest annetas E. Vabariigi Valitsus P-le talu Pillapalus. Ka võitis ta 1937 Pariisis Euroopa meistri tiitli. P. suur menu on soodustanud eriti raskejõustiku arengut Eestis.

Isikl. j. m. saadud andmed. T.

\*PALVADRE, Anton, poliitikategelane ja õigusteadlane, järgneva vend, oli sept-ni 1938 riigikohtunikuks, ühtlasi